

І Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»(до 35 роковин аварії на Чорнобильській АЕС)

- ✓ пріоритетна роль спеціальних служб, сил спецоперацій, їх застосування для створення потужної антиурядової інфраструктури дестабілізації (повалення) легітимного державного ладу;
- ✓ пріоритетна роль цілеспрямованого впливу на масову свідомість через масштабне застосування методів інформаційно-психологічного протиборства, технологій створення кон'юнктурних соціальних суб'єктів із необхідними властивостями, обробки свідомості та управління великими соціальними спільнотами тощо;
- ✓ комплексне застосування інших методів невійськового тиску на державу-жертву, включаючи дипломатичні, фінансово-економічні, гуманітарні та інші.

УДК: 316.486.26

Гончарук А.¹, полковник, канд. техн. н.; Чванов С.² полковник

¹Військова академія (м. Одеса), Україна

²Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ В ЗОВНІШНІЙ І ВНУТРІШНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Honcharuk A., Colonel, Ph.D.; Chvanov S., Colonel

MAIN STAGES OF HYBRID THREATS RESISTANCE IN FOREIGN AND DOMESTIC POLICY OF UKRAINE

Війна на сході України продемонструвала для нас, що ми повинні бути не тільки споживачем безпеки, але й учасником її збереження, а державі доречно зміцнювати власні спроможності протистояти новим викликам і загрозам. Нині так звана спроможність державних органів України все не удосконалена, що стає очевидним після аналізу факторів, які спричинили вторгнення російських військ на українську територію, та недопрацювань сьогодення в державній безпеці [5].

Деякі намагання України протидіяти гібридним загрозам – це симбіоз зовнішньо і внутрішньо політичних заходів та рішень. Вони формують фронт, метою якого є послабити, нейтралізувати і дистанціювати агресора. З моменту початку московської агресії головним завданням для України був пошук союзників і партнерів у військово-політичній та економічній сферах, щоб підтримати спроможність України не тільки зберегти цілісність, але й функціонувати як держава. Водночас важливо було пояснити, що ж насправді відбувається в Україні, і переконати держави, передусім Заходу, в тому, що вони мають надавати підтримку Україні, якщо хочуть вистояти самі. Саме для цього державі треба було внести зміни до законодавства і концепцій розвитку, визначити пріоритети зовнішньої та внутрішньої політики і акцентувати, хто є агресором, а хто партнером і другом [1].

У роботі директора Інституту стратегічних досліджень В. Горбуліна сказано що, сфери, в яких найбільше проявляються загрози гібридної війни: інформаційна (як «війну смислів», в якій використовуються образи того, чого в реальності не існує), військова (ризик другого фронту, діяльність ДРГ, терористичних угруповань, залучення криміналітету) та енергетична (цілеспрямоване знищення підприємств, підриви енергетичної інфраструктури) [4]. Також можна доповнити і гуманітарний вимір агресії, який охоплює історію, культуру, освіту, мову, та кібервимір.

Як зазначив М. Гончар, президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ». «Гібридна – це така загроза, яка не ідентифікується як загроза. Троянський кінь – історичний приклад. Енергетичний російсько-європейський проект Північний потік 2 – сучасний приклад такої загрози» [5].

Однак протидія України гібридним загрозам та гібридній агресії, яку здійснює Росія проти України, охоплює комплекс заходів, які охоплюють усі сфери життєспроможності країни. Заходи, які стали помітними у військовій сфері (мобілізація та зміцнення боєздатності держави, налагодження співпраці у військовій сфері з міжнародними партнерами, відновлення військової промисловості, співпраця з НАТО), цілісному протистоянні з Кремлем (відмова від газпостачання, диверсифікація поставок газу, протидія створенню газогону «Північний полік-2»). З іншої сторони – це комплекс заходів у правовій сфері, накладення економічних санкцій, розробка інформаційної політики, яка б забезпечувала захист у інформаційній сфері, розробка механізмів зміцнення держави і формування міжнародних коаліцій [3].

Вагомим чинником є зміни в законодавстві, як наприклад відмова від позаблокового статусу, визнання Росію агресором і відповідальною за людські та фінансові втрати держави, та зміна зовнішньополітичних пріоритетів, в яких раніше Росія ніколи не розглядалася як потенційний агресор. Сучасна ситуація у світі і зокрема застосування проросійських методів гібридної війни щодо країн Заходу дає можливість прогнозувати подальшу дестабілізацію і необхідність активної мобілізації зусиль. [2].

Відтак перед Україною на означеному етапі постає необхідність у зміцненні військового та економічного сектору, і активній протидії гібридним загрозам у всіх інших сферах, особливо в інформаційному вимірі, який найбільше дестабілізує внутрішньополітичну ситуацію. Незважаючи на те, що зусилля агресора спрямовані на знищення єдності партнерів України у протистоянні гібридній агресії, дестабілізації ситуації у Європі, зокрема, відвернення уваги від українського питання діями у Сирії, а також на пошук нових механізмів впливу задля відтворення Московської імперії. У цьому контексті потрібні об'єднані зусилля цивілізованого світу, водночас із розробкою комплексної системи протидії гібридній агресії.

Література

1. Гібридна війна в Україні. Прогноз Stratfor-2018 24 січня 2018: <https://ua.korrespondent.net/world/3932446-hibrydna-viina-v-ukraini-prohnoz-Stratfor-2018>
2. Гібридна війна: як Україні виграти битву на Донбасі.: <https://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/gibridnaya-voyna-kak-ukraine-vyigrat-bitvu-na-donbasse-587129.html>
3. Попова Т. Що означає «Доктрина інформаційної безпеки України»? : <https://www.radiosvoboda.org/a/28337376.html>
4. Протидія гібридним загрозам в Україні.: http://www.irf.ua/allevnts/news/protidia_gibridnim_zagrozam_v_ukraini/
5. Федина С. Особливості зовнішньої і внутрішньої політики України у протидії гібридним загрозам. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Політичні науки. № 7 (47), 1 т., 2018 С. 12-18

УДК 531.8

Городиська Н., викладач; Гурська В., студ.

Галицький коледж ім. В'ячеслава Чорновола, Україна

ФІЛОСОФІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Horodyska N.; Gurska V.

PHILOSOPHY AND PSYCHOLOGY OF HIBRID WARFARE

«Одержати сто перемог у ста боях – це не вершина перемоги. Підкорити армію ворога, не борючись, – от справжня вершина перемоги...»

Сунь-Цзи